

S z ö v e g é r t é s v e r s e n y

2019. május 7.

8. osztály

Hasznos tudnivalók!

1. 45 perc áll a rendelkezésedre!
2. Tollal dolgozz!
3. Nyugodtan dolgozz a szövegben!
4. Helyesírásra ügyelj, mert figyelembe vesszük!
5. Ügyelj a külalakra, a szépíráásra!

Tanuló neve: _____

Iskola: _____

Felkészítő nevelő: _____

Elért pontszám: 129 pont / _____

Helyezés: _____

Nagyon jó munkát kívánunk!

A cukormókus – egy igazán aranyos és különleges kis erszényes

A törpe erszényesmókus, más néven kis siklóerszényes avagy cukormókus egy igazán különleges és aranyos állat, nem csoda, hogy egyre többen tartják házi kedvencként. Ellátása azonban sok odafigyelést igényel, éppen ezért tartására fel kell készülni és meg kell teremteni a számára nélkülözhetetlen körülményeket. A magányt rosszul viseli, ezért rendszeres törődésre és odafigyelésre van szüksége. Különlegességük, hogy ezek az aprócska erszényes állatok repülőhártyájuknak köszönhetően rendkívül ügyesen siklanak a levegőben.

A cukormókus az erszényesek (Marsupialia) alosztályágához, ezen belül a diprotodontia rendjéhez és az erszényesmókus-félé családjához tartozó faj, mely Tasmániában, Észak- és Kelet-Ausztráliában, valamint Pápua Új-Guineában honos. Az állat fej-törzs-hossza általában 16-21 centiméter, farokhossza 16,5-21 centiméter. A hím testtömege 130 gramm, a nőstényé 90 gramm. Háta legtöbbször szürkés, orrától a hátsó lábáig sötét csík húzódik.

A hosszú, bozontos farkkal fogni nem igazán tud, de siklás közben evezőként használja irányváltoztatáshoz. A repülőhártya, vékony, szőrrel borított bőrréteg, amely a csuklótól a hátsó láb ujjizületéig húzódik, és lehetővé teszi a siklást. A repülőhártya helyzete az áramlási viszonyokhoz való alkalmazkodáskor és kormányzáskor változtatható. A nagy, kidülledő szemeivel jól lát éjszaka. A cukormókusok keze és a lába figyelemre méltóan ügyes, és szinte hasonló szinten használják őket, mint a majmok.

A törpe-erszényesmókus éjszaka aktív és társas, legfeljebb 12 állatból álló csoportokban él. Fák nedvével, nektárral, virággal, rovarokkal és lárvákkal táplálkozik. A nevét is emiatt, vagyis az édes dolgok iránti rajongása miatt kapta. Az ivarérettséget 8-15 hónapos korban éri el. A vemhesség végén 1-3, többnyire 2 utód jön a világra, melyek születésükkor általában 190 milligrammot nyomnak. Körülbelül 70 napot töltenek az erszényben, ezután még 30 napot a családi fészekben. A kicsik fél évesen lesznek önállóak, addig pedig farkukat szorosan az anyjuk lábai vagy teste köré fonják, így kapaszkodnak, miközben anyjuk ugrándozik.

Aranyos felvételt tett közzé a gondozója egy elárvult törpe erszényesmókusról, aki a ventilátor segítségével vesz siklóleckéket. A törpe erszényesmókus vagy cukormókus ugyanis repülőhártyájának köszönhetően rendkívül ügyesen siklik a levegőben a magas fák ágai között. (<http://www.erdekesvilag.hu>)

1. Keress az adatokhoz információkat!

70 nap: _____

8-15 hónap: _____

90g: _____

16,5-21cm: _____

12: _____

2. Keretezd be a szövegben, hogy miért különleges a mókus!

1/

3. Húzd alá a hibákat, majd javítsd őket föléírással!

A cukormókus az erényesek alosztályágához, ezen belül a dioptria rendjéhez és az erszényesmókus-félé családjához tartozó faj, mely Tasmániában, Észak- és Kelet-Ausztriában, valamint Pápua Új-Guineában honos. Egyre többen használják házi kedvencként. Ellátása nem igényel nagy gondot, mert a magányt jól viseli.

5/

4. Igaz (I) vagy Hamis (H)? Írd az állítások elé a betűjelet!

- ___ A mókus másik neve siklóerszényes.
- ___ Az állat teljes hossza maximum 42 cm.
- ___ A mókus testtömeg 1kg-nál több.
- ___ A repülőhártya az első lába végéig húzódik.
- ___ Nevét onnan kapta, mert nagyon aranyos.
- ___ A kicsik 6 hónaposan önállóak.
- ___ A kicsinyek farka még nem fejlett.
- ___ A mókus fészekben lakik.

8/

5. Írj a bekezdésekhez vázlatpontokat!

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

5/

Összesen: 24 pont/

SZABÓ MAGDA

ABIGÉL

SZÍNMI KÉT RÉSZBEN

SZABÓ MAGDA AZONOS CÍMŰ REGÉNYE ALAPJÁN SZÍNPADRA ALKALMAZTA: POZSGAI ZSOLT

GINA	• KÁTAI KINGA
VITAY TÁBORNOK, AZ APJA	• FARKAS IGNÁC Jászai-díjas
ZSUZSANNA TESTVÉR	• PAP LUJZA Domján Edit-díjas
KÖNIG TANÁR ÚR	• HERTELENDY ATTILA
KALMÁR PÉTER, OSZTÁLYFŐNÖK	• BOT GÁBOR
TORMA GEDEON, IGAZGATÓ	• BESENCZI ÁRPÁD Jászai-díjas
TRUITH GERTRÚD, TORNATANÁR	• ECSEDI ERZSÉBET Aase-díjas
HAJDÚ TANÁRNŐ, ÉNEKTANÁR	• LŐRINCZ NIKOL Soós Imre-díjas
HORN MICI, VÁROSI ELŐKELŐSÉG	• DEBREI ZSUZSANNA
KUNCZ FERI, GINA RÉGI SZERELME	• MIHÁLY PÉTER
MIMÓ NÉNI, VITAY TÁBORNOK NŐVÉRE	• CZEGŐ TERÉZ Gobbi Hilda-díjas
MARSZELL, GINA NEVELŐNŐJE	• MESTER EDIT
KIS MARI	• KOVÁTS DÓRA
TORMA PIROSKA	• MAGYAR CECÍLIA
BÁNKI ANNA	• MIKITA ZSUZSANNA LILLA
MURAI TÜNDE	• KOVÁCS VIRÁG
SZABÓ ANNA	• TUBOLY ANDREA
SALM GIZELLA	• LUGOSI KRISZTINA
VARGA EDIT	• HECKER KÍRA

Díszlet	• MÉSZÁROS TIBOR
Világítás	• GIBÁRTI TIBOR
Zenei szerkesztő	• MÁRIÁS ZSOLT
Jelmez	• SZŐKE JULIANNA
Rendezőasszisztens	• MIKITA ZSUZSANNA LILLA

Rendező:
POZSGAI ZSOLT

Szabó Magda fogalom. Abigél örök. A könyv zseniális. A film utánozhatatlan. Nem lehet nem szeretni.

Az alapja egy rejtély: egy réges-régi iskolai legenda, ami kérdéseket, találgatásokat indukál. Ki a titokzatos Abigél? Ki rejtőzik a szobor arca mögött, aki időnként segít a tanulók ilyen-olyan problémáin? Ki az, aki a tilalmak érdekében szentként megjelenik, hogy megoldja a fontos ügyeket?

Gina a dacos kamaszlány első találkozása a felnőttek világával, a mesék és a valóság ütköztetésével. Szabó Magda is olyan, mintha a Matula Intézet egyik sokat látott, megértő tanára lenne. A második világháború a történet jelenideje. Az értelmetlen, véres, mindent szétszakító történelmi vérzivatar úgy van jelen a történetben, hogy egyetlen puskalövés sem hangzik el. „Egy háború, melynek nem lesznek hősi halottai, csak áldozatai.” Mélységes, néha szavakkal megnevezhetetlen szeretet fűzi össze a történet néhány szereplőjét. Különösen Ginát és édesapját.

A hitről, becsületről, szerelemről, tisztességről szóló történetet már feldolgozta a zenés színház, több éve musical készült belőle. Zalaegerszegen most a műből készült drámai változatot láthatja a közönség Pozsgai Zsolt tollából.

Az előadás főtámogatója:

8900 Zalaegerszeg, Ruszt József tér 1. • tel./fax: 92/598-400 e-mail: szervezes@szinhaz.zalaszam.hu • www.hevesisandorszinhaz.hu

1. Válaszolj a kérdésekre!

Melyik színházban láthatod a darabot? _____

Ki támogatja az előadást? _____

Ki írta a regényt? _____

Ki a rendező? _____

Hány felvonásos a darab? _____

Ki tervezte a jelmezeket? _____

Ki a rendezőasszisztens? _____

Milyen szerepet tölt be Mészáros Tibor? _____

Milyen elismerést kapott Lőrincz Nikol? _____

Ki Vitay tábornok? _____

10/

2. Keresd a szerephez a színészt! Kösd össze!

Gina régi szerelme

Mester Edit

Énektanár

Lőrincz Nikol

Kis Mari

Farkas Ignác

Gina apja

Hertelendy Attila

König tanár úr

Besenczi Árpád

Igazgató

Mihály Péter

Gina nevelője

Pap Lujza

Zsuzsanna testvér

Kováts Dóra

8/

3. Hol tudsz tájékozódni a színház előadásairól?

2/

4. Hol tudsz jegyet venni! (Pontosan írd le!)

3/

5. Igaz (I) vagy Hamis (H)? Írd a megfelelőt az állításhoz!

___ A darab kétszer negyvenöt perces.

___ Gina nagyon szereti édesapját.

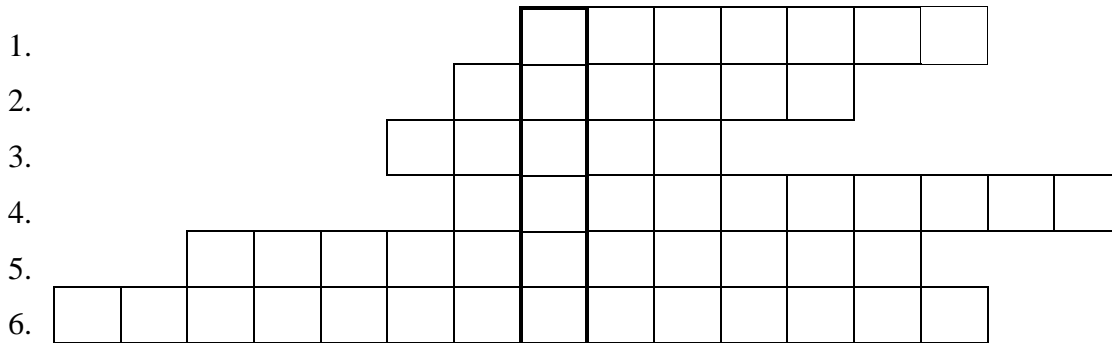
___ A színpadi mű és a könyv címe azonos.

___ A szobor fontos szerepet tölt be a tanulók életében.

___ Egy réges-régi rejtély övezi a tanulókat.

5/

6. Old meg a keresztrejtvényt és a hozzá kapcsolódó kérdéseket!

1. Melyik háború idején játszódik?

2. Ilyen korban van Gina!

3. Gina vezetékneve.

4. Mi nem hangzik el ebben a történelmi vérzivatarban?

5. Miről szól a történet?

6. Ilyen a film.

6/

Megfejtés: _____

1/

Hogyan kapcsolódik a műhöz a megfejtés?

1/

7. Szerinted zenés darab lesz? Miből gondolod?

2/

8. Megnéznéd a színdarabot? Válaszodat indokold!

2/

Összesen: 40 pont /

Miért fogyasszuk a gránátalmát?

A gránátalma jellegzetes alakjáról, színéről és a gyümölcs tetején ülő koronáról ismert és felismerhető. A gyümölcs királyi megjelenésű, és egészségügyi hatásait ismerve, királyi is. Fogyasztása révén könnyedén biztosítható az elegendő _____, és fontos lépés az egészséges élet felé. A gránátalma rostban gazdag, ennek révén védi a szívet és biztosítja az _____. Rosttartalma megóvja a szervezetet a keringési problémáktól, csökkenti a _____ kockázatát, és segíti az emésztőrendszer hatékony működését. Naponta egy gránátalma elfogyasztása a megfelelő _____ gabonák és zöldségek bevitelével mellett biztosítja a normál bélműködést. Egyetlen gyümölcsben 3,5 gramm rost van, ami a napi ajánlott bevitel 9-13%-a.

A gránátalma fogyasztásával nagymennyiségű _____ tudunk szervezetünkbe juttatni: ezek megvédik a szervezetet a tápanyagok lebontása során keletkező szabadgyököktől. A szabadgyökök károsítják a szervezetet _____, ennek révén _____ okozhatnak. A gránátalmában található antioxidánsok (tanninok, polifenolok, antociánok) felveszik a küzdelmet a szabadgyökökkel, megelőzik a betegségeket, de ehhez az kell, hogy _____ fogyasszunk gránátalmát. A gránátalma C-vitaminban gazdag, ezért erősíti az immunrendszert. Egész évben, de _____ és _____ időszakokban fokozottan ajánlott fogyasztani.

Vitamintartalma révén gyorsítja a sebek _____, támogatja a növésben lévő szervezetet és a testi szövetek regenerációjában is segít. Nélkülözhetetlen az erős csontozat, porcok és fogazat kialakulásában. Egy gránátalma a napi _____ 10-12%-át fedezi.

A gránátalma remek választás, ha nassolni támad kedvünk. Édes íze révén kielégíti az édesség iránti vágyat, azonban kevés kalóriát és rengeteg hasznos és egészséges tápanyagot, vitamint, rostot és ásványi anyagot tartalmaz. Kiváló egészséges édesség. Hogyan fogyasszuk a gránátalmát? Amikor feltörünk egy gránátalmát, látni fogjuk, hogy apró vörös tokokkal van tele. Ezeket a golyócskákat _____ hívjuk, és gyümölcslével veszik körül az apró magokat. A magvak természetesen elfogyaszthatók a _____ együtt. Megehetjük őket úgy, ahogy vannak, kifacsarhatjuk a gyümölcsöt, használhatunk _____, vagy a héjától megtisztított gránátalmát össze is turmixolhatjuk. _____ kapható gránátalma koncentrátum, sűrítmény és dzsusz készen, valamint nagy a választéka a gyümölcsből készült _____ is. Rendkívül ízletes reggeli vagy _____ készíthető a gránátalma akár friss, akár koncentrált levéből úgy is, ha _____ vagy müzlihez keverjük hozzá. (<http://granatalma.hu/>)

Írd be a hiányzó szavakat, szókapcsolatokat a megfelelő helyre!

1. diabétesz
2. naponta
3. gyógyulását
4. uzsonna
5. C-vitamin szükségletnek
6. gyümölcsbevitel
7. teljeskiörlésű
8. antioxidánst
9. gyümölcscentrifugát
10. rákot és szívbetegséget
11. egészséges emésztést
12. sejtjeit
13. joghurthoz
14. megfázós
15. maglepelnek
16. Bioboltokban
17. influenzás
19. tokokkal
20. étrendkiegészítőknek

Összesen: 20 pont/

Egy gigantikus, az oroszlánnál hétszer nagyobb termetű ragadozó fossziliájára bukkantak

Egy oroszlánnál hétszer nagyobb termetű, mintegy 22 millió éve élt ragadozó fossziliáira bukkantak paleontológusok Kenyában: az állat a Földön valaha élt egyik legnagyobb húsevő emlős lehetett. A megkövesedett maradványok között megtalálták az állkapcsát, koponyája egy részét és csontvázának egyes darabjait.

A *Journal of Vertebrate Paleontology* című folyóiratban megjelent tanulmányukban a kutatók a *Simbakubwa kutokaafrika* nevet adták az új fajnak, amely szuahéli nyelven Afrikából származó nagy oroszlánt jelent. Az ősi állat egyedei mintegy 1500 kilogramm súlyúak lehettek, nagyobbak mint egy jegesmedve.

A nem mindennapi maradványokra 10 éve bukkantak Kenya egy olyan térségében, ahol ősmajmok fossziliái után kutattak paleontológusok. Azóta a Kenyai Nemzeti Múzeum raktárának egyik fiókjában porosodtak, és nem fordítottak rájuk nagy figyelmet. Csak a közelmúltban vizsgálták meg részletesen amerikai kutatók, akik megállapították jelentőségüket. Az intézménybe érkező Matthew Borths kutató fossziliákat tanulmányozott a múzeumban, s kíváncsiságból kezdte el végignézni mik rejtőzhetnek még a raktár eldugott részeibe. Ekkor talált rá a csontokra, s rögtön tudta, hogy különleges dologra bukkant.

„A fiók kinyitásakor egy sor gigantikus húsevő fogat láttunk, amelyek nyilvánvalóan egy, a tudomány számára korábban ismeretlen fajhoz tartoztak” – mondta Borths, aki kollégája, Dr. Nancy Stevens segítségével tanulmányozta a csontokat.

„Simbakubwa gigantikus fogai alapján egy hiperhúsevő volt” – hangoztatta Matthew Borth, a Duke Egyetem kutatója, a tanulmány vezető szerzője. Nincs közeli rokonságban a nagymacskákkal, vagy bármely más ma élő húsevő emlőssel. Az emlősök osztályának egy kihalt neméhez, a hyaenodonhoz tartozik.

A hyaenodon-fajok, Dél-Amerika, Ausztrália és Antarktisz kivételével az egész Földön megtalálhatók voltak, mintegy 42-15,9 millió évvel ezelőtt éltek, az első húsevő emlős volt Afrikában, és a déli területekről terjedt el észak felé. 18-15 millió éve megváltozott a Föld ökoszisztémája, erdők váltották fel a füves pusztákat és az emlősök osztályában új nemek jelentek meg.

„Nem tudjuk pontosan, miért haltak ki a hyaenodonok, de az ökoszisztéma gyorsan változott, és a globális klíma szárazabbá vált. Simbakubwa hatalmas termetű rokonai voltak az utolsó hyaenodonok a bolygón” – mondta Borth. [\(http://www.erdekesvilag.hu/\)](http://www.erdekesvilag.hu/)

1. Keresd a szövegből szinonimákat a meghatározásokhoz!

óriási: _____

természeti rendszer: _____

ősmaradvány: _____

teljes, átfogó: _____

őslénykutató: _____

éghajlat: _____

ragadozó: _____

munkatárs: _____

család: _____

túlzott húsfogyasztó: _____

10 /

2. Írj egy-egy kérdést a válaszokhoz!

- _____ ?

- Az oroszlánnál hétszer nagyobb.

- _____ ?

- Journal of Vertebrate Paleontology című folyóiratban.

- _____ ?

- Afrikából származó nagy oroszlánt jelent.

- _____ ?

- Kenya egyik térségében.

- _____ ?

- Matthew Borths.

- _____ ?

- Dr. Nancy Stevens.

- _____ ?

- Szinte az egész Földön.

- _____ ?

- 42-15,9 millió évvel ezelőtt.

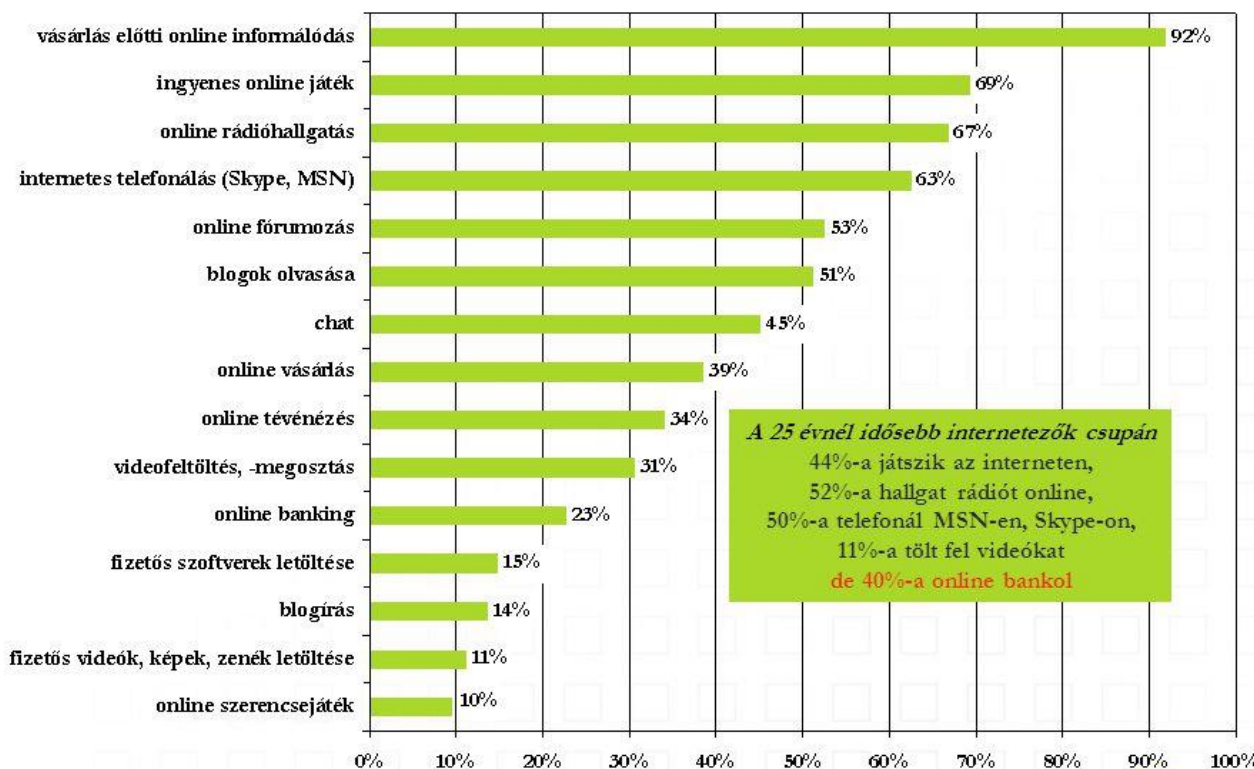
- _____ ?

- Ökoszisztéma gyorsan változott, a klíma szárazabbá vált.

10 /

Összesen: 20 pont /

Az egyes online tevékenységeket legalább alkalmanként végzők aránya

A 25 évnél idősebb internetezők csupán 44%-a játszik az interneten, 52%-a hallgat rádiót online, 50%-a telefonál MSN-en, Skype-on, 11%-a tölt fel videókat de 40%-a online bankol

a legalább hetente internetező 15-25 évesek körében az NRC-TNS VMR2008/1 alapján

A honlapod a honlapod workshop - Az NRC adatai a fiatal internetezőkről

1. Olvasd le a diagramot! Válaszolj a kérdésekre!

Ki készítette a felmérést?

_____ 1/

Kik körében végezték a kimutatást?

_____ 1/

Miről szól a kimutatás?

_____ 1/

Melyek a legfontosabb, kiemelt online tevékenységek?

_____ 3/

Melyik a legtöbbet használt online tevékenység?

_____ 1/

Melyik tevékenység a legkevésbé használt?

_____ 1/

Miért kell fizetni? Legalább öt dolgot írd!

_____ 5/

Milyen internetes telefonálás lehetséges?

_____ 2/

Mekkora a különbség a blogírás és a blogolvasás között?

_____ 1/

A harmincévesek hány százaléka játszik az interneten?

_____ 1/

Melyik az a tevékenység, amit az idősebb korosztály magasabb arányban használ, mint a fiatalok?

_____ 1/

18/

2. Magyarázd meg saját szavaiddal!

chat: _____

blogírás: _____

online rádióhallgatás: _____

szoftverek: _____

online: _____

5/

3. Te milyen tevékenységet végzel az internet segítségével? Válaszodat indokold is!

2/

Összesen: 25 pont/